

Påske.

Portrettet

Ellen Holager Andenæs

- Det er nok sånn jeg er, for jeg har ikke tenkt over det selv. Sier du det? Det visste jeg ikke. Har du noen eksempler?

- Du kalte tiltalte for gutt og de fornærmede for piker?

- Jeg sier piker. Og Marius Borg Høyby tenker jeg på som en gutt.

- Han er nesten 30 år.

- Ja. Er ikke det en gutt da?

- Når blir man voksen i dine øyne?

- Når man er 30, kanskje?

Forsvarsadvokaten ler igjen.

- Dette har jeg overhodet ikke tenkt på! Da er jeg nok arrogant, da. Naturlig arrogant.

I retten spurte Holager Andenæs om det var vanlig å «ligge på lettis» - altså å ha sex for moro skyld.

- Har det vært vanskelig for en som nærmer seg 80 å sette seg inn i dette unge miljøet?

- Absolutt. Jeg har ikke skjont noen ting. Livet rundt Solli plass? Jeg har selvfølgelig visst at folk bruker kokain og sånn, men hvor crazy det er der, visste jeg ikke. Og jeg tror ikke det bare er meg. Jeg tror de fleste over 50 vil tenke: Jøss, er det sånn?

Ikke interessert i Dixi. I løpet av den høyprofilerte maratonsaken har forsvarer fått kritikk. Flere av Aftenpostens lesere og Dixi Ressurssenter reagerte på den harde utspørringen av de fornærmede. Forsvarerne er også blitt beskyldt for å viderebringe voldtektsmyter.

- Til det har jeg følgende å si: Når vi forsvarer en klient som er beskyldt for noe han definitivt mener han ikke har gjort, så er ikke jeg interessert i å tenke på hva Dixi måtte mene!

- Nei?

- Eller hva disse pikene, eller jentene, eller damene, eller hva du vil jeg skal kalle dem, synes det er hyggelig å bli spurt om. Det er helt uinteressant. Det eneste som er av interesse da, er å få frem det som er relevant. Det må de fåle. Sorry, men sånn er det.

- Er det noen ganger ubehagelig å innta en sånn rolle?

- Overhodet ikke. Som forsvarer skal vi få frem det som taler for at vår klient er uskyldig.

- Du har to døtre. Ville du anbefalt dem å anmelde en voldtekt?

- Hvis de var voldtatt, så ja. Absolutt.

En kul kar. En gang på begynnelsen av 70-tallet møtte Ellen Holager Andenæs en smart fyr i kjelleren på jussen. Han var stipendiat, hun student.

- Jeg syntes han var dritkjekk. Spyd-kaster var han også. En kjempekul kar. Og jeg var vel kul jeg også da, så det ble oss, konstatere advokaten.

Ektemannen Mads Henry Andenæs ble forsker og professor i rettsvitenskap. Som politiinspektør i Oslo fikk kona etter hvert kallenavnet Jern-Ellen. Sammen fikk de to jenter og to gutter.

- Det er kanskje lett å tro at jeg var sjefen hjemme. Det var jeg ikke, slår hun fast.

- Men Mads var veldig støttende til min karriere og flink til å oppmuntre meg til å

Forsvarsadvokaten har solgt huset på Ullern til den yngste sønnen og bor nå nærmere sentrum. - Her er det kort til alt, konstaterer hun.

- Jeg måtte ha med ham, sier Ellen Holager Andenæs om svigersønn og partner i Advokatfirmaet Andenæs, Petar Sekulic. Sammen forsvarte de Marius Borg Høyby.

Foto: Dan P. Neegaard

Ellen og ektemannen Mads Henry Andenæs på familiens småbruk på Tromøya rundt 2015. Hun vurderer å dra dit i påsken.

Foto: Privat

komme ut i jobb igjen etter hver barnefødsel.

- Du har sagt at du nærmest sto og rørte i sausen mens du fulgte demonstrasjoner på telefonen?

- Ikke nærmest. Jeg gjorde det! Og mens jeg så barne-TV med barna, henla jeg saker og skrev siktelsler i smug. Jeg tror ikke de har tatt noe skade av det. Jeg kan i alle fall ikke se noen synlig skade. De virker både harmoniske og fornøyde.

Mange mødre plager seg selv med dårlig samvittighet. Ellen Holager Andenæs er ikke en av dem.

- Vi hadde praktikant i flere år, men vi hadde ingen hobbyer eller noe utstrakt sosialt liv. Jeg syntes vi brukte masse tid med barna. Heldigvis hadde jeg en mann som satt hjemme og skrev en del på bopel. Det hjalp jo godt at ikke alle var avhengige av at jeg var der hele tiden!

Som det halvåret hun tok etterutdanning på Nato Defence College i Roma. Både hun og barna fløy frem og tilbake. Det gikk helt fint, minnes firebarnsmoren. I dag er alle fire jurister.

- Hva er det viktigste du har gitt barna dine?

- Arbeidsglede, kanskje. Og samhold. Det er mye moro når vi samles rundt middagsbordet. Flere av oss driver med strafferett og ler av de samme tingene.

- Fullstendig absurd. Rettsalen har vært hennes arena, og Ellen Holager Andenæs har fortsatt meninger om hva som skjer der. Domstolens bevisvurderinger må profesjonaliseres ytterligere, mener hun. Og bistandsadvokatens rolle i straffesaker er blitt for stor. Det skaper en ubalanse i vårt rettsystem, opplever forsvareren.

Noe annet som opprører henne, er bruken av livestudio i dekningen av rettsaken mot Marius Borg Høyby.

- Har du forståelse for at det er en viktig sak for å dekke?

- Jeg forstår at det er en interessant sak. Den har alle ingredienser og handler om kronprinsessens sønn. Men det er ikke dermed sagt at jeg på noen måte synes den omtalen som har vært, er berettiget.

- Er det graden av detaljer eller totaliteten du reagerer på?

- Jeg reagerer på alt. Marius har ikke kunnet komme til sin egen advokat uten å bli forfulgt av fotografer. Vi måtte ha hemmelige avhør fordi de lekket ut. Det er jo helt absurd!

For mediene er det viktig med åpenhet i retten. Redaktører har forklart at vi har en kontrollfunksjon med tanke på at alle skal behandles likt. Og sovevoldtekt og mishandling i nære relasjoner er et stort samfunnsproblem. Forståelsen av de sakene ligger i detaljene, mener flere medieledere.

Ellen Holager Andenæs mener detaljene har vært helt unødvendige.

- Du trenger ikke lese tekstmeldinger eller få alle detaljer om sexlivet til disse menneskene for å forstå hvilke problemstillinger vi står overfor. Jeg blir altså så lei av den pompose tilnærmingen til pressen.

- Hva mener du?

- Å skrive om folks underliv og pornosøk har ingenting med samfunnsoppdraget å gjøre. Det er noe forbanna sprøyt.

- Du ønsker ikke å bli sitert på banning?

- Forbanna sprøyt er ikke banning.

Altså, det er så komisk å høre om dette samfunnsoppdraget, som bare dekker over en jakt på en som er blitt fritt vilt.

- Uten disse detaljene vil det være vanskelig for folk å forstå dommen?

- Hvis dere tenker sånn, mener jeg at pressen misforstår sin rolle. Det er ikke folk rundt om i de tusen hjem som skal dømme. Det er dommernes oppgave. I dommen som kommer, kan man lese hvordan retten har begrunnet avgjørelsen. Det er ikke nødvendig å kringkaste alt så folk kan dømme selv. De får likevel aldri nok.

- Hvilken belastning har detaljnivået vært for din klient?

- Det har han jo sagt selv, at han som person er utslettet. Han har ingenting igjen som er hans. Og dette er ting han aldri kan få tilbake.

Den rutinererte advokaten har «null tro» på mediens evaluering av egen dekning.

- Du stoler ikke på noen reell selvransakelse i pressen?

- Nei. Jeg tror ikke det minste på at mediene tar ansvar for det totale medietrykket. Hvem er det som skal gjøre det? Skal du på vegne av din avis ta ansvar for det totale medietrykket eller det andre skriver? Det er umulig, men likevel et problem.

- Hvordan tror du vi vil se på mediedekningen av Høyby-saken om ti år?

- Jeg håper og tror at den vil bli sett på som fullstendig absurd.

Sorgen. Ellen Holager Andenæs tror saken mot Høyby blir hennes siste. Når hun ikke kan stå i en rettsal lenger, skal hun reise, være på fjellet og på småbruket sitt på Sørlandet.

- Jeg skal lese masse og hygge meg med mine venner, barn og ni barnebarn. Jeg er jo en lykkens pamfilius. Jeg kommer ikke til å kjede meg et sekund!

Skulle hun likevel rammes av kjedsomhet, synes Jern-Ellen det er kjempelygkelig å se «fjollete» TV-serier som Downton Abbey, Bridgerton og «diverse annet søl». Eller å kjøre milevis for å plukke sopp i folketomme skoger.

Men én ting er ikke like moro lenger. Huset på Ullern har en sønn overtatt, og Holager Andenæs bor nå i en leilighet.

- Mads og jeg var gift i 50 år og hadde det jævla gøy, minnes hun.

- Det var alltid stas å komme hjem og fortelle ham om dagen min. Han satt og skrev om konkurs- og selskapsrett og likte å høre om alle de absurde greiene jeg drev med. Han var en god støttespiller og en utrolig flink jurist, noe jeg hadde mye glede av.

Mads Henry Andenæs døde i 2019. Kona tenker ofte på ham.

- Det er ikke så gøy å komme hjem lenger, men sånn er det. Sorgen må man bare takle.

Q&A

Erlig talt, Ellen Holager Andenæs

Hva er din guilty pleasure?
Not guilty

Hva er din favorittlyd?
Stilhet

Hvilken låt betyr mest for deg?
We'll meet again

Hvilken dag i livet ville du opplevd om igjen?
Hver dag

Når følte du deg sist mislykket?
Hele tiden